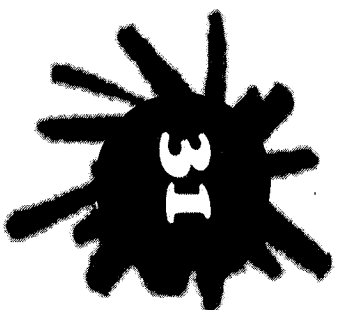

SPERVALE THRILLER

tijschrift voor misdaditeratuur

NEW WAVE VAN DE VLAAMSE THRILLER

STROBBE - VALGAEREN - VAN DER CRUYSSÉ

PLUS ONUITGEGEVEN VERHAAL VAN **H.G. WELLS**

ALLES OVER **FANTASMAGORIE**

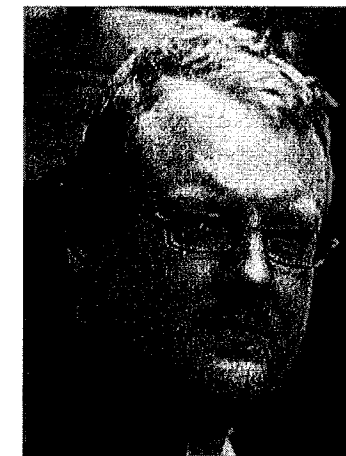
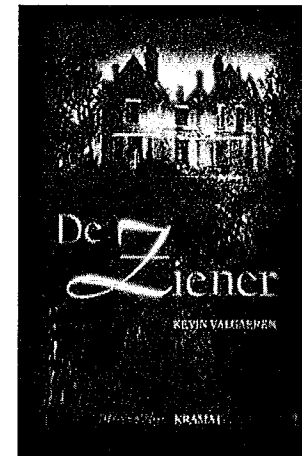
EN NOGMAALS **WILLY VANDERSTEEN**

De oeroude Bedford bestelwagen stond helemaal achteraan op de ongebruikte parking van de failliete discotheek The Jane. Aan deze kant van de dokken kwam al jaren niemand meer. De lokale had de bestelwagen opengebroken en met plastic linten een veiligheidsperimeter uitgezet. De halogeenspots van een van de interventiewagens zetten de hele scene in een hard, onwerelds licht. In de verte groeide het pompende geluid van een naderende helikopter. In het licht van de spots zag Lars De Rocker al van ver de grote glimmende massa die even later een XXL-versie van wijnmogul Vanranst bleek te zijn. De Rocker had in zijn loopbaan al veel gezien, maar dit? Teddy Vanranst was niet gewoon dood, nee, iemand had er werk van gemaakt om zijn lichaam om te vormen tot een gigantische rubberen bal. Met chirurgische precisie waren de oogleden, de neus en de mond dichtgeschroeid en -genaaid. De penis ontbrak, er was enkel een soort dichtgeborduurde vagina

zichtbaar. Het hele lichaam was gladgeschoren en met olie opgeblonken. Midden op de buik, die De Rocker nog het meest deed denken aan het opgeblazen kadaver van een driehonderd kilo zware zeug die hij afgelopen zomer bij de oprit van een hoeve in Beernem had zien liggen, stond in grote zwarte viltstiftletters geschreven: Cru Bourgeois. Toen zwol, vanuit het niets, het gepomp van de helikopter plots enorm aan en een hels salvo van blauwwitte lichtflitsen, die deze bizarre plek nu helemaal onaards deed lijken, fanfareerde de aankomst van de fotografen van de Gazet. Lars De Rocker keek met een ruk omhoog en zwaaide met beide armen naar de piloot, die nauwelijks twintig meter boven hem hing: veel te laag voor het geweld van zo'n helikopter. De linten van de perimeter vlogen naar alle kanten, Vanransts opgeblazen lijk werd gestriemd door rondvliegende kleine kiezels en het razende geluid van de rotor maakte elke vorm van communicatie tussen de politiemensen onmogelijk. De agenten van de lokale keken eerst radeloos naar elkaar en vervolgens naar de inspecteur, wachtend op een bevel omtrent wat er moest gebeuren. In een flits daagde het De Rocker dat dit niet de beelden waren die hij morgen in de krant wilde zien. 'Gooi de deuren van de Bedford dicht!' riep hij. De politiemannen keken hem niet-begrijpend aan, waarop hij met zijn twee armen het gebaar maakte van iemand die een deur dichtsmijt. Een van de agenten had hem eindelijk begrepen en probeerde de deuren van de bestelwagen te sluiten. Het zware lijk van Vanranst was echter op een of andere manier verschoven waardoor de deuren niet meer dicht konden.

De agent gaf een teken dat hij het lichaam wat naar achter zou duwen. De Rocker voelde aan wat er zou gebeuren en schreeuwde nog uit alle macht 'nee!', maar het was te laat. De handen van de agent drukten al uit volle kracht tegen het lijk van Vanranst. Op de plaats waar de vingernagels van de politieman de opgeblazen buik raakten, knapte het rubberachtige vel als een ballon open en een vloedgolf rood vocht spoot over de achterovervallende man. De toegesnelde De Rocker stond met beide voeten midden in de rode plas. Begeleid door een apocalyptisch onweer van fotoflitsen sloeg een voluptueus boeket van rijpe braambessen, ondersteund door impressies van nat kreupelhout en toetsen van peperig leder De Rocker keihard in het gezicht en de inspecteur herkende hem onmiddellijk, de Château Mouton Rothschild uit 1945. Een vreselijk goed jaar.

Kevin Valgaeren --- FANTASTIEK

Ook Kevin Valgaerens debuteerde leverde hem een prijs op. De in 2011 verschenen roman **DE ZIENER** (Kramat) werd bekroond met de *Schaduwprijs voor beste debuut*. Het jaar daarop verscheen **BLOEDLIJN** (Kramat, 2012), gevolgd in 2016 door **SEANCE** (Lannoo) en dit jaar verschijnt **BLACKWELL** (Lannoo).

Kevin Valgaeren (°1979) zetelt ook in de jury van de *Harland Awards*, wat sedert 1976 een verhalenwedstrijd is, maar die sedert 2015 ook een romanprijs toekent aan jong debuterend talent in het genre van misdaad en fantastiek. De prijzen worden uitgeschreven door de "Stichting ter Bevordering van het Fantastisch Genre."

Kevin, die studeerde in Leuven, was ooit theatermaker en filmrecensent. Op 11-jarige leeftijd ontdekte hij "De Club der Vijf" de reeks schitterende jeugdboeken van **Enid Blyton** (1897-1968). Van daar zijn uitgesproken voorkeur voor avontuur en mysterie? Het zal wel.

Hoe dan ook, hij spendeert al zijn spaargeld aan boeken, wat lovenswaardig is, maar schrijft op de koop toe spannende romans, en dat siert hem. Maar niet zomaar misdadromans; wat Valgaeren schrijft zijn mysterieuze thrillers, die het pad opgaan van occultisme en fantastiek. Verklaart hijzelf: "De Ziener" is een brug tussen Angelsaksische Gothic en het gebrek aan traditie terzake in Vlaanderen en Nederland."

Dat zou wel eens kunnen, maar het is een ambitieus programma. In het fantastische genre is - ondanks vele geslaagde voorbeelden - de roman als eindproduct het moeilijkste te concipiëren. In dit opzicht kan men zich de vraag stellen of "De Ziener" niet een dubbele initiatieke functie had, die enerzijds de initiatie betekende voor een jong debuterend auteur in de (harde) wereld van literaire genres, en anderzijds ook de initiatieke reis betekent van het hoofdpersonage, die van "ziener" metamorfoseert in 'vampier', a priori een verderfelijk wezen. Valgaeren keerde die waardemeter om: zijn personage is evenzeer slachtoffer als beul en het open einde liet uiteraard ruimte voor een vervolg en dat werd Valgaerens tweede roman, *Bloedlijn*. De balans tussen traditionele waarden en vernieuwende elementen is hier heel keurig en overtuigend gedaan, het enige minpunt ligt hem in de schrijftuur, die soms overdreven en overvloedig aan nodeloze beschrijvingen zondigt. Duidelijk was dat Valgaeren de gulden regel van **Elmore Leonard** was vergeten en zich dringend een rode

viltstift moet aanschaffen en leren schrappen, schrappen, schrappen wat overbodig is en de lezer meer irriteert dan charmeert. Maar voor de inhoud, voor de intrige en de verbeelding niets dan lof!

Werpen *De Ziener* en *Bloedlijn* ongetwijfeld die brug tussen Angelsaksische en Vlaamse fantastiek, dan verheugt het me dat de "Gothic sfeer" in deze romans ook getuigt van een moderne aanpak, die eerder in de lijn ligt van Sheridan Le Fanu en Arthur Machen (toutes proportions gardées). In die zin is het oeuvre van Valgaeren een opluchting, omdat na de (her)ontdekking van Jean Ray, het magisch-realisme van Daisne en Lampo en de films van Delvaux en Kümel, het fantastisch genre ietwat tot stilstand kwam, ondanks de lovenswaardige pogingen van evenzeer eerbiedwaardige auteurs als Jos Vandelo, Eddy C. Bertin en Patrick Bernauw, die echter vooral uitmunten in het korte verhaal en niet meer in romans. Vraag is natuurlijk of Valgaeren dit kan voortzetten en of hij zich ooit waagt aan kortere teksten. We hadden ook met hem een kort interview.

- *Ik heb wel enige moeite met dat epitheton van "gothic novel"; bij mij roept dat herinneringen op aan Ann Radcliffe, ergo dames in nood die rennen door sombere gangen van vervallen kastelen en nagezeten door sardonische monniken. Ofschoon ik wel de aanknopingspunten vind in je romans (de proloog en het einde van De Ziener zijn in dat opzicht goed gevonden) klasseer ik je toch liever in de categorie van Sheridan Le Fanu met een combinatie van thrillerelementen, spanning en fantastiek, wat denk je?*

Valgaeren: De Gothic Novel is inderdaad vooral bekend van de boeken die werden gepubliceerd in de jaren negentig van de achttiende eeuw en de eerste twee decennia van de negentiende eeuw, maar tegenwoordig spreekt men over die periode vooral als 'de eerste golf' van Gothic Novels. Het genre heeft altijd voortbestaan, met bijvoorbeeld de spookverhalen in het midden van de negentiende eeuw en de 'monsterliteratuur' uit het fin-de-siècle van die zelfde eeuw (*Dracula, Dr Jekyll & Mr Hyde, Dorian Gray, Island of Dr Moreau*, et cetera). In het begin van de twintigste eeuw is daar dan de horror uit voortgekomen, zoals bijvoorbeeld H.P. Lovecraft. Maar ook in de twintigste eeuw zijn er voorbeelden legio van de Gothic. Kijk maar naar de boeken van Anne Rice, Stephenie Meyer, Stephen King en anderen. Genres hebben de terechte neiging om zich niet makkelijk te laten definiëren. Ik hou echter wel van het onderscheid tussen horror en terror. Waar horror zich vooral concentreert op de lichamelijke gruwel, zal terror (lees: de Gothic Novel) zich vooral concentreren op psychische gruwel, waarbij setting een belangrijke rol speelt. Ook op die regel zijn er uiteraard uitzonderingen, maar de geschiedenis van de Gothic Novel beperkt zich volgens mij niet tot die pre-romantische beginjaren. Ik denk dat veel elementen uit de rijke geschiedenis van de klassieke griezelliteratuur terugkeren in mijn boeken. Enfin, ik probeer toch mijn best te doen.

- *Eigenlijk is de revelatie van Kevin Valgaeren een hele opluchting; nu hebben we weer een auteur van fantastiek in huis. Maar hoe zie jij zelf je evolutie? Blijf je trouw aan griezel en bovennatuurlijke verschijnselen of ga je eens een stapje verder?*

Valgaeren: Voor mij blijft het historische griezelgenre inderdaad voorlopig mijn ding, maar ik zou mij daar in de toekomst zeker niet aan willen binden. Ik heb andere ideeën die elementen uit de Gothic gebruiken, maar niet per se bovennatuurlijke evenementen zullen

bevatten. Bovendien ben ik in de Lage Landen niet de enige auteur die zich aan duistere thrillers waagt. Thomas Olde Heuvelt, Tom Thys en Johan Deseyn bevinden zich in hetzelfde vaarwater, maar mijn boeken onderscheiden zich door het feit dat ze zich voornamelijk in een ver verleden afspelen.

- *Fantastiek blijft een der moeilijkste genres, omwille van zowel beperkingen als vrijheden. Kom je alweer af met een vampier, ga je weer een spook opvoeren? Kijk naar Stephen King, die altijd op dezelfde nagel slaat en niks vernieuwend brengt, maar het moet hebben van zijn maatschappelijke benadering. Kan men trouwens nog vernieuwen in het genre? Of hangt alles af van de vraag van de lezers?*

Valgaeren: Ik denk dat men nog steeds kan vernieuwen in het genre, maar gemakkelijk is het zeker niet. De meeste paden zijn immers reeds meer dan eens bewandeld. En toch. Een genre is geweldig onderhevig aan de tijd, en zoals u en ik weten, veranderen de tijden constant. Zelf een schrijver als ik, die zijn verhalen doorgaans in de negentiende eeuw laat afspelen, is een kind van zijn tijd en kan dat ook niet verhullen. In 'Seance' bijvoorbeeld wordt aan de hand van een spiritualistische fraudezaak de positie van de vrouw aan de tand gevoeld. Anderzijds probeer ik origineel uit de hoek te komen door ingrediënten te mengen die doorgaans niet samenhoren (in 'Blackwell' wordt de spookschepenmythologie gekruist met demonologie), of probeer ik mijn verhalen te baseren op 'waargebeurde' incidenten, zoals in 'De Ziener' en 'Seance'.

- *De beste fantastiek is - op enkele uitzonderingen na - korte fantastiek; ik bedoel er zijn massa's fenomenale korte verhalen geschreven in het genre; wanneer begin jij er aan?*

Valgaeren: Ik moet bekennen dat ik zelf geen schrijver ben van korte verhalen, hoewel ik daarmee niet gezegd wil hebben dat het er nooit van zal komen. Een kort verhaal is een ander medium dan een roman, en voorlopig voel ik mij het best met die laatste vorm. Maar het is zeker zo dat men in korte vorm zeer sterke fantastieke verhalen tegenkomt. Zelfs vandaag. De afgelopen maanden heb ik de *Harland Awards* verhalenwedstrijd gejureerd en ik was dan onder de indruk van het talent in Vlaanderen en Nederland. Helaas is de huidige boekenmarkt niet echt happig op korte verhalen, hoewel ik de indruk heb dat dat de laatste twee jaar enigszins aan het veranderen is.

- *Dit gezegd zijnde, je schrijft eigenlijk fantastische thrillers en je staat wel heel ver van de klassieke "misdaadroman". Ga je ooit eens een politieroman schrijven en hoe moeten we ons dat voorstellen? Agatha Christie na? Simenon? James Ellroy? William Irish? Dashiell Hammett?*

Valgaeren: Zoals ik hierboven heb gezegd wil ik mij zeker niet binden aan de Gothic Novel, maar ik zie mij niet snel een politieroman schrijven. Dat laat ik graag aan andere mensen over, hoewel ik elementen uit dat genre graag in mijn boeken gebruik zoals in 'Seance'. Maar stel dat ik het ooit wel zou doen, dat zou het misschien wel eens een kruising tussen Christie en Hammett kunnen zijn. Dat lijkt me wel interessant!
